

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา

ในการพัฒนาประเทศของประเทศต่าง ๆ จำเป็นต้องใช้เงินทุนจำนวนมาก ประเทศไทยซึ่งเป็นประเทศกำลังพัฒนาที่เช่นเดียวกัน จำเป็นต้องใช้เงินทุนจำนวนมากในการพัฒนาประเทศ โดยเฉพาะธุรกิจแต่ละประเภทแต่ละขนาดย่อมต้องการเงินทุนไม่เท่ากัน ธุรกิจขนาดเล็กปริมาณเงินที่นำมาลงทุนส่วนมากเป็นทุนส่วนตัวของเจ้าของกิจการ หรือรวบรวมมาจากบุคคลในครอบครัว ส่วนธุรกิจขนาดใหญ่ต้องการเงินทุนมากกว่าจึงมักหาทุนในรูปของการออกหุ้นจำหน่ายให้แก่บุคคลทั่วไป ในการจัดหาเงินทุนสามารถทำได้หลายทาง ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยนับเป็นแหล่งระดมเงินทุนแห่งหนึ่งที่มีบทบาทสำคัญในการระดมเงินทุนของประเทศ การลงทุนของนักลงทุนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยจำเป็นต้องอาศัยข้อมูลทั้งในด้านเทคนิคและการวิเคราะห์พื้นฐานเพื่อใช้ประกอบการตัดสินใจในการลงทุน ให้เหมาะสมกับสถานะการเคลื่อนไหวของตลาดที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วอันเกิดจากปัจจัยต่าง ๆ ที่จะกล่าวต่อไป

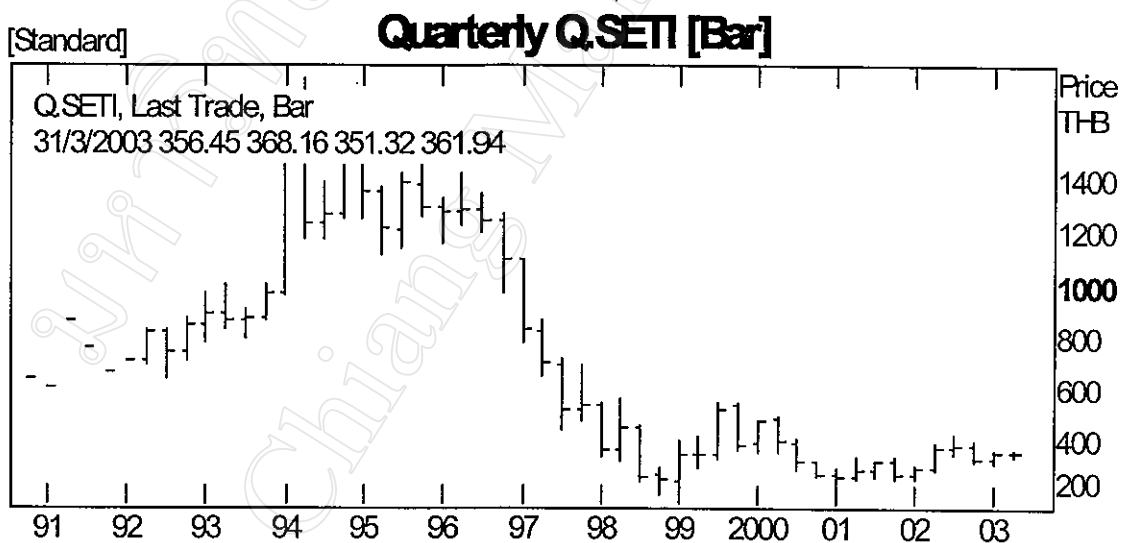
ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยได้จัดทำดัชนีราคาหุ้นตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยขึ้นเพื่อแสดงการเคลื่อนไหวของราคาหลักทรัพย์ที่ทำการซื้อขายในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย การคำนวณครอบคลุมถึงเฉพาะหุ้นสามัญทั้งหมดที่เป็นหลักทรัพย์จดทะเบียนและหลักทรัพย์รับอนุญาตในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยแสดงถึงการเคลื่อนไหวของราคาหุ้นสามัญที่ทำการซื้อขายในตลาดหลักทรัพย์เป็นรายวันหรือรายสัปดาห์ รายเดือนหรือรายปี ทำการเปรียบเทียบกับราคาซื้อขายในวันฐาน คือวันที่ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยเริ่มเปิดดำเนินการในวันที่ 30 เมษายน พ.ศ. 2518 ซึ่งแสดงให้เห็นถึงสภาพตลาดหลักทรัพย์ทั่วไปในขณะนั้น

นักลงทุนจะใช้ดัชนีราคาหุ้นตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยเพื่อวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงของราคาหุ้น โดยทั่วไป ถ้าดัชนีราคาหุ้นตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยมีค่าสูงขึ้นแสดงว่าราคาหุ้นส่วนใหญ่ในตลาดหลักทรัพย์สูงขึ้น เมื่อเปรียบเทียบกับราคาหุ้นส่วนใหญ่ในวันฐานและวันที่ผ่านมา ในทางตรงข้าม ถ้าดัชนีราคาหุ้นโน้มไปในทิศทางที่ลดลง แสดงให้เห็นถึงภาวะตลาดหุ้นกำลังซบเซา ผู้ลงทุนสามารถใช้ประกอบการตัดสินใจลงทุนได้ การติดตามดัชนีราคาหุ้นจะช่วยให้ผู้ลงทุนสามารถเห็นแนวโน้มของราคาหุ้น โดยทั่วไปได้ว่าราคาหุ้นส่วนใหญ่มีแนวโน้มขึ้น

หรือลงหรือทรงตัว และยังนำไปใช้ในการคาดการณ์ต่าง ๆ เกี่ยวกับแนวโน้มของตลาดในอนาคตได้อีกด้วย โดยต้องใช้ควบคู่กับข้อมูลในด้านเทคนิคและการวิเคราะห์พื้นฐานต่าง ๆ นอกจากนี้ดัชนีราคาหุ้นสามารถเป็นตัวชี้แนวทางเศรษฐกิจที่นักวิเคราะห์สามารถนำไปประกอบการพิจารณาคาดการณ์ภาวะเศรษฐกิจของประเทศได้อีกด้วย

การขึ้นหรือลงของดัชนีราคาหุ้นในแต่ละวันแสดงถึงปริมาณและราคาในการซื้อขายในแต่ละวันที่แตกต่างกัน ทั้งนี้เนื่องมาจากหลายสาเหตุอันเป็นตัวกำหนดให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในแต่ละวัน ปัจจัยต่าง ๆ ในทางเศรษฐกิจที่ส่งผลให้ระบบเศรษฐกิจของประเทศเปลี่ยนแปลง ย่อมส่งผลให้ภาวะตลาดหลักทรัพย์มีการเปลี่ยนแปลงด้วย ผู้ลงทุนโดยทั่วไปนอกจากจะต้องทราบถึงการเปลี่ยนแปลงของภาวะตลาดหลักทรัพย์ในขณะใดขณะหนึ่ง ว่ามีการเปลี่ยนแปลงเป็นอย่างไร และเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางใดแล้ว ยังต้องการทราบว่าภาวะเหล่านี้เกิดจากปัจจัยใดบ้าง จากปัจจัยดังกล่าวยกตัวอย่างคือ ค่าเงินบาท เนื่องจากว่าหากค่าเงินบาทลดลง จะทำให้นักลงทุนชาวต่างชาติเห็นว่าราคาของการซื้อหลักทรัพย์ไม่แพงมาก ทำให้นักลงทุนสนใจที่จะลงทุนมากขึ้น

ภาพที่ 1 การเคลื่อนไหวของดัชนีราคาหุ้นตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

ที่มา: Reuters. (2003: Online)

จากภาพที่ 1 แสดงการเคลื่อนไหวของดัชนีราคาหุ้นตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยเป็นรายไตรมาสตั้งแต่วันที่เปิดดำเนินการของตลาดหลักทรัพย์ครั้งแรก ในวันที่ 30 เมษายน 2518 โดย ณ สิ้นปี พ.ศ. 2518 มีมูลค่าการซื้อขายรวมเพียง 1,522.92 ล้านบาท ดัชนีราคาหลักทรัพย์ อยู่ที่

ระดับ 84.1 จุด ขณะที่ในวันที่ 28 ธันวาคม พ.ศ. 2544 มีดัชนีราคาหุ้นตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เท่ากับ 303.85 จุด (Reuters. (2003: Online))

ดังนั้น การศึกษาในครั้งนี้ต้องการศึกษาปัจจัยในการกำหนดดัชนีราคาหุ้นตลาดหลักทรัพย์ (SET Index) ได้แก่ มูลค่าการซื้อขายหลักทรัพย์ มูลค่าการซื้อขายหลักทรัพย์สุทธิของผู้ลงทุนต่างประเทศ ผลกระทบต่อมวลรวมประชาชาติ และค่าเงินบาท นอกจากนี้ยังนำดัชนีราคาหุ้นตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยในอดีตเข้ามาร่วมพิจารณาเป็นอีกปัจจัยหนึ่ง ว่ามีปัจจัยใดที่มีอิทธิพลในการกำหนดปริมาณและราคาซื้อขายในแต่ละวันที่แตกต่างกัน

1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

เพื่อศึกษาถึงปัจจัยต่าง ๆ ที่เป็นตัวกำหนดดัชนีราคาหุ้นตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (SET Index)

1.3 ประโยชน์ที่จะได้รับจากการศึกษา

1. เพื่อให้ทราบถึงปัจจัยต่าง ๆ ที่เป็นตัวกำหนดดัชนีราคาหุ้นตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (SET Index)
2. ทำให้ผู้ลงทุนและผู้สนใจสามารถนำข้อมูลไปใช้ประกอบการตัดสินใจในการวางแผนการลงทุนในตลาดหลักทรัพย์

1.4 ขอบเขตของการศึกษา

ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาในที่นี้ เป็นข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) โดยทำการรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ ที่เป็นข้อมูลรายเดือน เป็นระยะเวลา 7 ปี ตั้งแต่ 1 มกราคม พ.ศ. 2538 ถึง 31 ธันวาคม พ.ศ. 2544

1.5 แหล่งที่มาของข้อมูล

ข้อมูลที่ใช้เป็นข้อมูลทุติยภูมิ นำมาจากหลายแห่ง ได้แก่ สำนักหอสมุดมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ห้องสมุดคณะเศรษฐศาสตร์ ห้องสมุดตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย บริษัทหลักทรัพย์ทิสโก้ จำกัด สาขาเชียงใหม่

1.6 นิยามศัพท์

ดัชนีราคาหุ้น หมายถึง เครื่องมือทางสถิติซึ่งแสดงการเคลื่อนไหวของราคาหุ้นโดยส่วนรวม นักลงทุนจะใช้ดัชนีราคาหุ้นเพื่อวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงราคาหุ้นโดยทั่วไป ถ้าดัชนีราคาหุ้นโน้มไปในทิศทางที่สูงขึ้น แสดงว่า ภาวะตลาดหุ้นดีขึ้น ในทางตรงข้ามถ้าดัชนีราคาหุ้นลดลง แสดงให้เห็นว่า ภาวะตลาดหุ้นกำลังซบเซา

ดัชนีราคาหุ้นตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (SET Index) หมายถึง ดัชนีราคาหุ้นที่แสดงการเคลื่อนไหวของราคาหลักทรัพย์ที่ทำการซื้อขายในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เฉพาะหุ้นสามัญทั้งหมดที่เป็นหลักทรัพย์จดทะเบียนและหลักทรัพย์รับอนุญาตในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย คำนวณมาจาก อัตราส่วนระหว่างมูลค่าตลาดรวม ณ วันปัจจุบัน กับมูลค่าตลาดรวม ณ วันฐาน คือวันที่ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยเริ่มเปิดดำเนินการในวันที่ 30 เมษายน พ.ศ.2518 โดยมูลค่าตลาดรวม หมายถึง ผลบวกของผลคูณระหว่างราคาซื้อขายกับจำนวนหุ้นจดทะเบียนทั้งหมด และราคาซื้อขาย หมายถึง ราคาปิด ณ วันนั้น ในกรณีที่หลักทรัพย์ใดไม่มีการซื้อขายก็ให้ใช้ราคาปิดครั้งก่อน